Jeviště války čínsko japonské.

(Z "Národních Listů.")

Od července již čteme denně zprávy o válce mezi obrovskou, 400 milionů duší čítající říší čínskou a říší japonskou, početně desetkrát slabší; denně dovídáme se o pokrocích a vítězstvích japonských, a víme také, obě moci bojují na lodích v Evropě vyrobených; konečně známo je ještě, že zápas vede se o nadvládu nad neutrálním dosud poloostrovem Koreou. Dále už vypovídají znenáhla službu geografické vědomosti většiny evropských čtenářů novin, vyjímaje ovšem odborníky a zeměvědce. Omluvou je nám všem, že události dalekého východu, jak jsou zajímavy, tak jsou i nepřístupny. Tím zajímavější je nyní tedy přednáška "o jevišti války čínsko-japonské," kterou v německé zeměvědné společnosti nedávno předseda její, svob. pán Richthofen přednesl.

Baron Richthofen procestoval r. 1869 Koreu, území tehdy — jak sám praví — tak uzavřené, že ani Číňanovi ani Japonci, vyjímaje vyslance, nebylo lze do vnitrozemí vniknouti; proto Číňané, usedlí na pohraničních místech, o Korejcích neměli ani ponětí a považovali samého barona Richthofena a belgického jeho tlumočníka — za Korejce. Před 11 lety otevřena byla Korea světovému obchodu a pak během doby byla také vědecky prozkoumána.

Poloostrov Korea vystupuje z asijské pevniny na východ (mezi 35 a 40 st. sev. šířky) a podél východní své hranice prostoupen je srázným, místy až do výše 2000 metrů vybíhajícím horstvem prahorních břidlic a žuly. Řeky, z horských hřebenů rychlým tokem sbíhající, jsou jen neúplně splavny a krajina na jihu a uprostřed země je velice jednotvárná, úplně bez lesů; při tom půda, jen místy úrodná, málo je vzdělána. Na severu a východě kraj tvoří výšiny mocnější, lesnaté, prorvané hlubokými údolími, než proto právě málo obydlené. Pobřeží poloostrova je na východě hladké, t. j. bez zálivů a spadá do hlubokého moře; stranu jižní a západní omývá moře plytké a proto tato pobřeží, ač mají četné zálivy, nemají příhodných přístavů.

Poloostrov Korea, měřící 216.000 čtverečních km., obývá asi 7½ milionů obyvatelů, náležejících dvojímu typu. Příslušníci typu prvního, na poloostrově dominujícího — náležejí mu obchodníci a úřadníci — jsou vysokého vzrůstu, tělesně dobře vyvinutí, příjemných rysů ve tváři, mají dobrý smysl pro slušnost a jsou poučení dychtivi; tím předčí daleko Číňany, na pobřeží Korea porůznu usedlé. Druhý typ, jaksi služebnou třídu, tvoří lidé malé postavy s širokou, kulatou tváří. Celkem chválí se u Korejců dříve vytčené vlastnosti, mimo to pohostinnost i školské vzdělání; než jakkoli jsou pořádní a pilní, těžká práce jim nevoní. Spokojí se s málem, nejsouce podnikavi, tím méně obchodničtí. Jinak jsou národem šťastným, spokojeným, zábav milovným; jednotlivci v potřebách svých ochotně si vypomáhají. Ku své domovině s láskou lnou, jakož i tělesné rodinné svazky pěstují; panovníkovi svému jsou věrně oddáni. V obraně vlasti jsou statečni, povrhajíce smrtí; dobře o tom svědčí jich obrana proti Francouzům i Američanům v letech 1866 a 1871. Že národ s těmito vlastnostmi, mající nad to svůj vlastní jazyk i vlastní písmo, zůstal na nižším stupni vývoje, vysvětluje se tím, že nižší třídy bývaly utlačovány, že výtěžek půdy byl malý a ceny plodin nízké; hlavní příčinou nevyspělosti Korejců jsou však patrně válečné útrapy, jež jim ode dávna ze dvou stran snášeti bylo.

Bylo o Koreu — dle starých letopisců čínských již před r. 1100 před Kristem obydlenou — vedeno mnoho válek a všech jich theoriekou příčinou bylo zeměpisné položení tohoto poloostrova; totéž je příčinou i nynější války čínsko-japonské, ač nepřímým původcem jejím jsou změny, jež v tom koutě světa nastaly, jakmile dostavily se zde následky styků s Evropou.

Číňané přes změny trůnu, na nichž vystřídali se výteční panovníci s neschopnými, přes veliké vnitřní revoluce zůstali vždy stejnými, — nerozkleslí sice, ale také nepokročili, nauky i názory minulých dob — a v těch spočívá síla Číny — zůstaly podnes základním pravidlem pro život celku i jednotlivce. Jen v pobřežních městech způsobili usedlí tam Evropané nevelký obrat. Číňané sami považují se za národ, jenž má obrovskou převahu nad ostatními národy světa a od toho názoru neupustili ni tehdy, když dobyto bylo roku 1860 Pekingu, hlavního města nebeské říše. Dobytí hlavního města neučinkovalo na obyvatelstvo tak, jako zničení jediného letního královského paláce; tu teprvé vláda poznala, že Čína potřebuje také rychlostřelných děl Kruppových, pancéřových korábů, torpedových lodic a pušek opakovaček a k vůli tomu všemu, že potřebuje také zbrojnic. Když vše bylo zjednáno, tu teprvé bylo potřebí hlavy v celé nebeské říši, aby dokázala, že k oněm opakovačkám, mitraileusám a dělům musejí se postaviti lidé, kteří by s podobnými vymoženostmi evropské kultury dovedli zacházeti. Byli tedy povoláni cizí důstojníci, aby čínskou armádu všemu tomu naučili, než nedařilo a nemohlo se jim dařiti, poněvadž Číňané k něčemu podobnému nejsou, a také nemají schopností. Prostí Číňané — a z těch jedině se rekrutuje vojsko — jsou takto znamenitými dělníky; jsou pilní, skromní, odevzdání svému osudu, nečinící nižádných nároků; zabývající se obděláváním polí a překupnictvím, pracují většinou po osvědčeném způsobu svých praotců. Ač i při nových, jim dosud neznámých pracích jsou chápavými učni svých učitelů, (v řemesle totiž), přece nevyšinují se k samostatnosti v tom, čemu se právě naučili, a vynalezavými už dokonce nejsou.

(Dokončení.)

Nová česká osada.

Čtenářové naši četli dojista návrh p. Heinze na vyhledání místa pro založení nové české osady. Má-li se úmysl ten uskutečniti, jest zapotřebí aby se přikročilo k dílu, k činu, skutku. Nechť tedy ti, kdož by se hodlali k osadě připojiti, přihlásí se neodkladně, aby se vidělo, zdali se co má neb může podniknouti. Každý může přihlášku zaslati k Pokroku Západu a jeho jméno bude uveřejněno. Nechť se hlásí jen ti, kdož hodlají osady se súčastniti a jsou pohotově, když by k tomu došlo, dolar neb dva na výlohy zvolených k tomu cíli vyslanců k vyhledání místa přispěti. Neshledá-li se takových aspoň 50 neb 100, bylo by ovšem zbytečno co podnikati, neb o úmyslu tom psáti a jiné latce místa ujímati. Až posud přihlásili se:

J. V. Heinz, Denver, Colo.
F. Trla, Alleghany City, Pa.
K. Stochl, Brainard, Neb.
Jos. Novotný, Mantador, N Dak.
Ant. Vejvoda, Alleghany C'y. Pa.
John Polanský, Davenport, Ia.
Frank Focher, Pueblo, Colo.
Vinc. Focher, „ „
John Ceplecha, Geranium, Neb.
Vaclav Kadlec, Wilber, Neb.
Jan Čech, Globeville, Colo.
Vác. Věneček, Denver. Colo.
Jan Volheinz, West Hoboken, N.J.
Vil. Doležálek, „ „ „
Kar. Křiváček, „ „ „

Bucklen's Arnica Salve.

Nejlepší mast na světě, pro pořezaniny, odřeniny, otekliny, vředy, vyrážení, líšeje, ztvrdlé ruce, otlučeniny, kuří oka a všecky vyráženiny kožní a úplně léčí slatou žilu, nebo se nevezmou žádné peníze. Ručí se za úplnou spokojenost, nebo se peníze vrátí. Cena 25c. zrabička. Na prodej ve všech lékárnách a u Goodman & Co. lékárníků v Omaze.

Kdo chce míti léky nejlepší, ať koupí léky Severovy Chraňte se léků padělaných!

Zavodňování v Nebrasce.

Komisař státní dělnické čili statistické kanceláře pojednává ve výroční zprávě své obšírně o zavodňování a pomocí mapy vykazuje zdroje vody a délku kanálů již zřízených a rozlohu pozemků zavlažovaných. Z mapy této zřejmě viděti, v které části státu a do jaké míry zavodňování bylo zřízeno. V jihozápadní části béře se voda z řeky Republican, ve střední části západní Nebrasky z Platte a v severozápadní části ze White Niobrara a Loup řek. Sdělili jsme již dříve, že zřízeno jest již 689 mil zavodňovacích kanálů, kteréž sloužiti mají k zavodňování 364,200 akrů půdy. Až ostatní nyní obmýšlené kanály zřízeny budou, bude se jimi moci zavodňovati 1,423,200 akrů půdy, která nikdy více suchem trpěti nebude.

Zpráva vykazuje též tabulku o každoročních srážkách vody, čili deštích po minulých 23 roků. Největší srážka vodní byla v roce 1881, kdy spadlo 31.92 palců, nejmenší srážky pak byly v roce minulém, kdy spadlo pouze 12.78 palců deště. Průměrné srážky vodní obnášejí 24.67 palců. Vzhledem k rozdílu v různých letech soudí komisař, že Nebraska bude vždy míti své roky s dostatkem vláhy a jiné opět příliš suché, ač prvnější předstihnou poslednější.

O tom, kde a jak zavodňovat, soudí komisař následovně:

Připustíme li, že všechny části státu mohou býti všeobecně zavodňovány, pak je první a nejdůležitější otázkou, jaké jsou naše zásoby použitelné vody. Nejzápadnější část státu leží celá v suchoparném kraji Ameriky, jak vysvítá ze zprávy senátu Spojených Států roku 1889 o zavodňování. Zpráva tato rozděluje stát na tři části: suchoparnou, polosuchoparnou a dostatečně zvlažovanou. Hranice, kteráž dělí suchoparnou část od polosuchoparné vede okresem Cheyenne, asi pět mil západně od Sidney čili od 103 poledníku. Západně od hranice té nepřesahuje roční pád deště čtrnáct palců, což jest tolik jako padá v údolí Salt Lake, Utah, a v okolí Greeley a Denver, Colo.

Polosuché pásmo leží mezi 103 a 97 poledníkem. 103 poledník, jak zmíněno, jest u Sidney, kdežto 97 poledník protíná východní část Jefferson okresu v jižní části státu, Colfax county blíže Schuyler v Platte Valley a Cedar Co. v severovýchodní části.

Všem těm částím Nebrasky zahrnutým v těchto hranicích prospělo by zavodňování. V západní části jest zavodňování nezbytným. přijmem li za správné a spolehlivé co uvádí odborní znalci o zavodňování, že totiž úroda vyžaduje při nejmenším 24 palce srážek vodních.

Na spád deště v Nebrasce má též účinek výška krajiny. Tak shledáváme, že v údolí řeky Republican, podle zpráv Spojených Států o dešti a teplotě, spadne více dešťů, nežli v údolí řeky Platte v téže zeměpisné délce. Shledáváme proto, že hranice průměrného deště 24 palců do roka jde skrze Beaver City na jihu, pak směrem severovýchodním skrze Elm Creek v údolí Platte v Dawson county a dále tímtéž směrem v Niobrare v Knox county. Mezi touto hranicí a hranicí 28 palcového pádu deště, kteráž táhne se od Superior k Nuckolls county, pak severovýchodně ke Covington neb Sioux City, Iowa, může rolník míti v letech průměrného deště dosti dobré odměny za své semeno, čas, práci a výlohu. Východně od hranic průměrného 28 palcového deště, může farmer býti jist úrody ve velké většině let, ač mohou přijíti též léta suchá i v tom pásmu, jakéž vůbec všude mohou nadejíti a umenší sklizeň po akru značnou měrou. Mezi hranicemi průměrného deště 24 a 28 palců jest nejen radno, nýbrž i prospěšno zavodňovati, jelikož nelze spoléhati se na měnivý roční pád deště.

Nebraska má hojnou zásobu vody. Do našeho státu tekou řeky z kotlin hor coloradských a wyomingských. Krajina, kterou protékají severní a jižní Platte, Republican, Niobrara, Keya Paha řeky a Beaver a Sappa potoky, zahrnuje rozlohu úplně tak velkou, jako celý náš stát. Všechny řeky tekoucí státem, vyjma dvě, protékají suchoparnou neb polosuchoparnou částí státu. Republican a Blue řeky neopouští stát, než až když protekly polosuchoparnou částí. Máme tedy velké množství vody, která přitéká z jiných států a určena jest k použití nebrasskému farmeru. Při počteme li k tomu spád deště, jehož vodu zužitkovati lze zachycením v kanálech, nádržkách, jezírkách a pak vodu kterou lze ze země vyčerpati různými způsoby, jest zřejmo, že vody máme hojně.

Považme pak ještě, že v polosuchoparné krajině není zapotřebí ani polovice té vody, která jest nutnou v části suchoparné a že odpařování nebude tak příliné, vyjma nejzápadnější části státu, má pak Nebraska dojista příčinu blahopřáti si k hojné zásobě vody k zavodňovacím účelům. Podzemní zásoby vody jsou veliké. Zem jest přirozenou nádržkou vody. Kdyby tomu nebylo tak, celý povrch stal by se suchoparným a řeky a proudy vodní byly by pouhými roklemi, jimiž by stékala voda dešťová do moří a povrch vůbec podobal by se cañonu řeky Colorado. Pramenů bylo by málo a slabé, bařiny a jezera byly by neznámými.

Kdekoliv vrtány byly artézké neb jiné hluboké studně v tomto státu, bylo zjištěno, že skoro pod celou Nebraskou jsou velká ložiska pískovce, jakož i hluboké vrstvy písku a štěrku. Přijmem-li za pravdivé tvrzení francouzských odborníků v ohledu zavodňování, což máme nevyčerpatelný zdroj vody pro budoucí používání, který každým rokem se obnovuje. Jeden francouzský učenec tvrdí, že vrstva pískovce sto střevíců silná a jednu mili do čtverce, když jednou náležitě vodou nasáklá, vydává jeden čtvereční střevíc vody za minutu po třináct roků, nežli původní zásoba vyčerpána. Tentýž inženýr tvrdí, že pískovec pohltí vody asi 37 procent svého obsahu a různé druhy písku a štěrku 23 až 33 procent. Jelikož ložiska pod Nebraskou jsou náramně hluboká, máme v nich nesmírné množství vody, kterou mohli bychom použíti v pádu potřeby. Však tato zásoba musela by se čerpati čerpadly. Rozličná čerpadla budou někdy používána na všech farmách v Nebrasce, kde dostatečné zásoby vody nelze obdržeti povrchními proudy. Tyto čerpadla, čerpající vodu do nádržek neb rybníků, poskytnou nám sklizeň určitého množství plodin, bez ohledu na spád deště.

Vítr jest nyní nejlacinější hybnou silou v Nebrasce. Po větrníkách snad následují plynostroje, kteréž jsou lacinou a žádoucnou silou k čerpání, jestli pravda je co tvrdí o nich vyrabitelé. Pak následuje parní síla a konečně, kde příhodno a možno, síla elektrická. Kanály lze v Nebrasce zřizovati farmery samými s výlohou $1.25 až $2.50 na akr. V tom není zahrnuto právo k použití pozemků (right of way) pro kanál hlavní, však to lze obyčejně nabýti dosti levně, jelikož právo to podléhá zákonům o obecných pracích a pozemky lze vyvlastniti za odhadnutou cenu, tak jako pozemky pro dráhy a jiné obecné účele.

Při zřizování malých čili příčních kanálů používají se obyčejně škrabáče (scrapers) a kde šířka nepřesahuje 16 střevíců, přijde vyvežení země pouze na 4 centy za krychlový yard. Tyto škrabáče používají se nyní všeobecně v Lincoln a Scotts Bluff okresích a farmeři tvrdí, že odstranění krychlového yardu země jich pomocí nepřijde na více jak dva centy. Výlohy na udržování a opravu zavodňovacích kanálů v našem státu budou se ovšem různiti, dle polohy kanálu, povahy půdy, množství prken použitých atd., však lze s bezpečností míti za to, že výloha bude mezi 15 a 18 centy na akr, když všechna veda se bude používati, což shoduje se se zprávami z Utah, kdež stojí farmera 5 až 25 centů ročně udržování a opravování zavodňovacích kanálů. Farmeři z Colorado, kde jsou vlastníky svých vlastních kanálů, udávají tytéž číslice. Kde budou dlouhé a nákladné dřevěné koryta neb potrubí, bude výloha ovšem větší, neboť musí býti obnovovány každých pět až sedm roků.

Do jaké míry se zavodňování v Nebrasce rozšíří, jest otázkou času a inženýrství, jelikož stát náš nastoupil v novou dobu svého rozvoje. Topografické překážky, kteréž nyní zdají se nepřemožitelnými, budou odstraněny a výšiny Nebrasky všeobecně zavodňovány. Jednu výhodu máme též v tom, kteráž valně přispěje osadnictvu podél Republican a Loup řek; že řeka Platte teče středem státu po výšině, sklánějící se na obě strany, k severu i jihu. McCook, Neb., ležící 8 mil východně a 72 mil jižně od North Platte, jest 290 střevíců níže nežli North Platte. Valentine, na řece Niobrara, 12 mil východně a 140 mil severně od North Platte jest 217 střevíců níže než North Platte. Tentýž poměr panuje vůči Loup řece, kde výška byla měřena a porovnána s údolím Platte. St. Paul na řece Loup, 25 mil severně od Grand Island, je 64 střevíců níže než Grand Island.

Každá rodina ve Spojených Státech ví, že Severův Balsám proti plíseni neduhy jest nejlepším prostředkem proti kašli.

Vstrčte poštovní lístek do otvoru

a obdržíte katalog

s mnoha nelevnými avšak kdekoliv prodávanými za vlastní ceny. Katalog tento obsahuje přes 400 vyobrazení. Pošlete si jeden obratem. Zmiňte se, že jste oznámku četli v Hospodáři a bude vám poslán zdarma. IOWA SEED CO., Des Moines, Ia.

Nové vzorky.

Vystřihněte toto a zašlete a obj-dnávku a budou vám zaslány vypsané zlaté hodinky s Elgin strojkem, jež máte rovněž prodat za $20.00 a když zaplatíte expressním jednatelí $4.90, máte si je podržet anebo vrátit bez zaplacení. Vše co si přejeme jest, abyste došli na expressní úřadovnu a prohlédli si hodinky. Hodinky tyto vyrovnají se oněm prodávaným klenotníky od $12.50 do $25 a jsou zaručené na 25 let. Udejte svoji plnou adressu s dodatkem, přejete-li si hodinky dámské aneb pro pána. Pakli si přejete zaslané po poště, zašlete hotově $4.50 a objednávku ZDARMA po přátelích do dvou dnů poslaný setinek s každými hodinkami.

Jeden ze zákazníků píše: Dne 2. prosince 1893—Kirtland Bros. & Co. Zašlete mně ještě jedny $4.90 hodinky; prodal jsem jich již deset a všechny nepokojily.—W. Dutcher, Saranac, Mich.

Kirtland Bros. & Co.,
T36H-3m 62 Fulton St., New York.

Proč trpěti
Zlatou žílou?

Tato mast jest zaručena VYLÉČITI kterýkoliv případ zlaté žíly, aneb peníze se vrátí.

Máme tisíce dovědčení o TRVALÉM VYLÉČENÍ v 10 neb 20 dnech od občanů, kněží a předních lékařů. Jest to nový lék a užíván býti by měl každým mužem, ženou a děckem, trpícím nevýslovitelnými bolestmi, jež zlatá žíla působí.

NÁVOD k používání na každé krabičce.

Nečekejte, ale řekněte Vašemu lékárníku, aby lék ten pro Vás objednal. Píšte na

NORTON REMEDY CO.,
Chicago, U. S. A.

K dostání u všech lékárníků. Nebeřte jiný druh!

"Síla a zásada s Pokyny mlékařům."

("*Silos and Ensilage with Hints to Dairymen.*")

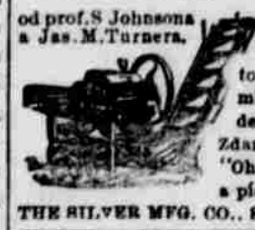

od prof. S Johnsona a Jas. M. Turnera.

Toto jest nejlepší dílo dosud vydané o tomto předmětu a každý mlékař a dobytkář by jeden výtisk měl míti.

Zdarma s naším katalogem "Ohio" řezaček na základu a píci a plány na silo.

THE SILVER MFG. CO., Salem, Ohio. (HT20c3m

Parní pařák na píci

Nejnovější, nejdokonalejší a nejjednodušší. Jest celý z ocele a železa; každý dovede s ním zacházeti. Každý rolník by měl míti vařič píce pro dobytek. — Pište si o obšírnější popis a ceníky na

Martin & Morrissey Mfg. Co.,
HT19c6m OMAHA, NEB.

YES YOU WANT A FARM IN THE WEST.
Well, the new paper issued by the CHICAGO, ROCK ISLAND & PACIFIC R. R. CALLED THE WESTERN SETTLER tells all about it and will be sent FREE. Address JOHN SEBASTIAN, Gen. Ticket and Passenger Agent, Chicago, Rock Island and Pacific Railroad, Chicago, Ill.

Rolníci!
Zasílejte své
seno a obilí
NEBRASKA HAY CO.,
1402-4-6 Nicholas St.
OMAHA, NEB.
Dostanete nejlepší cenu a hned hotové peníze (Ah17o6m

North'rn Grown kornové semeno. Poučení o vzrůstu korny (12tistránková knížka) a jak jsem vypěstoval 150 bušlů krásné zlaté korny z jednoho akru v 90ti dnech od zasázení, zároveň se vzorkem Early Yellow Rose, Pride of the North a Snow Flake White — tří nejlépe prospívajících kornách zašle se každému na požádání, když přiloží 5c. v poštovních známkách.
J. B. ARMSTRONG.
T39-H3m Shenandoah, Iowa.

Pánům úředníkům spolků

Účetní (obchodní) knihy, jako Ledgers, Journals, denní knihy a jiné od 75c. nahoru u Pokroku Západu.